

88

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

ION HOBANA

OAMENI ȘI STELE

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚĂ și TEHNICĂ

ION HOBANA

OAMENI ŞI STELE

Colecţia „Povestiri ştiinţifico-fantastice"
88

Dragi cititori,

Numeroşi corespondenţi ne informează că în localităţile lor nu vin regulat fascicolele colecţiei. Tirajul acesteia fiind constant explicaţia trebuie căutată în inegala ei difuzare în ţară. Singura modalitate eficace ca să remediaţi această defecţiune este să vă abonaţi la colecţia noastră.

In felul acesta nu numai că vă veţi asigura primirea regulată a broşurilor şi veţi înlătura descompletarea lor, dar ne veţi ajuta şi pe noi, dîndu-ne posibilitatea să constatăm mai exact interesul pe care-l trezeşte colecţia în rîndurile voastre pe regiuni, raioane şi localităţi.

Tineri şi tinere,

Scrieţi-ne impresiile voastre despre lucrările care apar în colecţie! Sînteţi mulţumiţi de încercarea noastră de a vă da povestiri cu o tematică tot mai variată? Ce lucrări v-au plăcut mai mult în ultimele luni?

Dacă sînteţi mulţumiţi de colecţia noastră, răspîndiţi-o printre prietenii, colegii şi tovarăşii voştri de muncă!

MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE ÎNAPOIAZĂ

Manuscrisele nedactilografiate
nu se iau în consideraţie

Coperta-desen: A. BUICULESCU

OAMENI ŞI STELE

I

Conferinţa de presă fusese lungă şi cam monotonă. Surprinşi de plecarea precipitată a „Albatrosului", reporterii răsfoiseră în grabă vechile colecţii de ziare în căutarea unor întrebări mai neobişnuite pentru interviul din după-amiaza aceleiaşi zile. E adevărat că entuziasmul confraţilor lor din generaţia trecută le-ar fi putut oferi destule resurse. Cum avuseseră însă toţi aceeaşi idee, întrebările semănau ca două picături de apă.

Un englez uscăţiv, care-şi scutura mereu cîte un fir imaginar de praf de pe reverele hainei, se străduise să găsească ceva mai original :

— Cum veţi face cu spălatul zilnic ? Îmi închipui că rezervele de apă abia vă vor ajunge pentru alimentaţie...

— Domnul Harris poate să fie liniştit, răspunsese Matei Cincu. Duşul electromagnetic ne va ajuta să ne înfăţişăm în chip civilizat marţienilor.

— Duşul electromagnetic ?...

— Exact. La un anumit număr de vibraţii pe secundă, toate impurităţile dispar.

Şi cum Harris părea neconvins, Virgil îi vîrîse sub nas mîinile sale strălucind de curăţenie :

— Asta e efectul duşului de dimineaţă. Mai tare ca orice săpun englezesc !...

Mustrat mai mult din ochi de profesorul Stoia, Virgil se ţinuse deoparte în timpul celui de-al doilea „incident" al conferinţei de presă. În drum spre Viena însă răbufnise :

— Teribil imberbul, dom-le ! Ce tupeu !... Aş putea să jur că se ocupă de „Colţul pescarului amator“ şi că l-au trimis pe el, ceilalţi fiind în vacanţă !...

„Imberbul“, un tînăr reporter al unui obscur ziar franţuzesc, se apucase să polemizeze cu Şerban Stoia în problema rachetelor fotonice. * Reluînd argumente vechi de mai bine de douăzeci de ani, susţinuse că „astfel de încercări sînt periculoase“ şi că „savanţii ar face mai bine să se ocupe de perfecţionarea rachetelor clasice“.

„Cataracta“, murmurase profesorul Stoia, potrivindu-şi ochelarii. Şi cum ziariştii voiau să afle cu orice preţ semnificaţia acestui cuvînt, le spusese cu un surîs ironic în colţul gurii:

— Acum o sută de ani, un confrate al stimatului meu oponent vizita Expoziţia universală. Pe-atunci făceau mare vîlvă lămpile cu incandescenţă. Ei bine, ştiţi ce-a scris jurnalistul ? Vă redau textul cuvînt cu cuvînt — merită să fie memorat : „Este neapărat necesar să ne opunem dezvoltării invenţiei, care va fi primul izvor al multor neplăceri, ca, de pildă, cataracta ; dimpotrivă, avem tot interesul să sprijinim singurul sistem de iluminat pus la punct, iluminatul cu gaz..."

Imberbul se făcuse nevăzut, în rîsetele celor din sală. Iar Moroianu, profitînd de această clipă de destindere, le strecurase colegilor care stăteau lîngă el, la masă :

— Ce-ar fi să ne repezim pînă la Viena ? În seara asta e premiera spectacolului cibernetic ** american. Posturile lor de televiziune îl laudă grozav...

— Ai reţinut bilete pentru „Transeuropean“ ? îl întrebase Matei, sceptic.

---

* În ajunul plecării „Albatrosului“ spre Marte, avusese loc primul zbor experimental al unei rachete fotonice. Creatorul ei, academicianul I. V. Scerbakov, a fost distins cu medalia „Pentru progresul umanităţii“ (N. A.).

** Spectacolul cibernetic de care e vorba în povestire este una dintre manifestările artei decadente occidentale, care, pentru a obţine profituri, nu se dă înapoi să denatureze şi să mistifice cuceririle ştiinţei şi tehnicii. Sub aspectul ei ştiinţific, cibernetica este o ramură nouă a tehnicii care analizează legăturile dintre diferite discipline, ca electronica, biologia, matematica etc. (N. R.)

— Bilete ?... Mă jigneşti ! Direcţia rachetodromului ţine patru locuri la dispoziţia „biruitorilor cosmosului"!

— Direcţia sau... directoarea ? intervenise Virgil.

— Ia lasă-te de prostii !

Dar, în spatele acestei supărări prea zgomotoase, se ghicea mulţumirea bărbatului căruia i se recunosc succesele sentimentale.

*
* *

Pereţii se întunecară treptat, vestind apropiata începere a spectacolului. Matei vedea dintr-o parte coama leonină şi profilul energic al lui Moroianu. Inginerul stătea neclintit, privind drept înainte, spre cortina care nu se ridicase încă. Nu răspunse la o întrebare directă, şi Matei îi atinse braţul ca să-l facă atent. Sub stofa moale, muşchii încordaţi tremurau.

— Grigore, ce-i cu tine ?

Moroianu tresări :

— Cum ?... A, nimic... Mă gîndeam la ceva.

Stînjenit fără rost, Matei era gata să închege o discuţie neutră. Îl salvă însă foşnetul greu al cortinei. Apoi uită şi de Moroianu şi de ceilalţi. Rămase singur în faţa spectacolului straniu de pe scenă.

Pe un schelet de oţel, atîrnau foi subţiri de aur, argint şi platină. La început, această alcătuire metalică lucea nemişcată în lumina difuză a sălii. Deodată se aprinse un reflector undeva, în stînga. Trezite parcă de raza lui puternică, foile porniră să vibreze mărunt, lovindu-se una de alta, şi întregul schelet se aplecă într-acolo cu un freamăt aspru...

Scena era împănată de reflectoare care se aprindeau şi se stingeau fără nici o ordine aparentă. Iar în mijloc, sunîndu-şi foile, scheletul dansa frenetic, încercînd zadarnic să-şi potolească la un singur izvor setea de lumină.

— E un truc bine pus la punct, murmură Virgil. Celule fotoelectrice...

Era atît de ireal totul, încît Virgil simţi nevoia să spună ceva ca să-şi audă glasul :

— Interesant, nu ?...

— Ce-i „interesant" ? îl repezi Şerban Stoia ridicîndu-se de pe scaun. O aiureală !...

— Chiar așa, încuviință Matei. Asta ne trebuie nouă pentru relaxare ?...

Moroianu nu încercă să se dezvinovățească pentru ideea lui nefericită. Poate nici nu auzise vorbele celorlalți. Cutremurîndu-se, cu chipul crispat, se ridică brusc și ieși din lojă. După un scurt moment de ezitare, colegii săi îi urmară pilda. În acea ultimă seară petrecută pe pămînt, trebuiau să rămînă împreună cu orice preț.

Moroianu îi aștepta la capătul culoarului, trăgînd nervos dintr-o țigară cu miros de miere proaspătă. Șerban Stoia i-o luă dintre degete și o azvîrli în scrumiera prinsă în perete. Inginerul nu protestă. Avea însă o figură atît de acră, încît Virgil propuse fără să stea mult pe gînduri :

— Ce-ar fi să mergem în Prater ?...

*

* *

Căruciorul-rachetă porni să coboare pe panta mult înclinată a toboganului. Fața nemișcată a lacului artificial îi venea fulgerător în întîmpinare. Matei se cramponă de speteaza scaunului din față. Acum !... Oglinda verzuie se sparse în mii de cioburi. Continuînd să lunece pe șinele de metal, căruciorul despica straturile fluide cu botul său ascuțit. Prin pereții străvezii, pasagerii admirau evoluțiile grațioase ale peștilor tropicali. Așezați pe stîncile elastice de pe fund, îndrăgostiții le făceau semne prietenești, surîzînd în spatele măștilor globulare. Mai departe, într-un colț rezervat lor, copiii se jucau de-a prinselea, încălecați pe mici velomotoare subacvatice...

Înainte de a intra în barul automat, Șerban Stoia privi peste umăr lacul în care se scunfunda un alt cărucior-rachetă.

— De fiecare dată mi se taie răsuflarea, mărturisi el. O fi semn de bătrînețe...

Virgil protestă :

— Da' de unde ! Aș vrea să am eu o inimă ca a dumitale ! Ceas, nu alta !...

Moroianu le aruncă o privire plictisită și intră în bar. Cînd îl ajunseră din urmă se așezase deja la o masă cubică în mijlocul căreia lucea claviatura distribuitorului automat.

— Ce bem? întrebă Matei.

— Am auzit că s-a lansat un nou suc-cocktail: căpşuni, ananas şi lapte de cocos, spuse Virgil.

— Te rog să mă slăbeşti cu dulcegăriile tale! se burzului Moroianu. În seara asta vreau un pahar de „propergol".

Şi, o dată cu ultimul cuvînt, apăsă furios pe una din clape. Trapa se deschise şi un flacon de materie plastică îşi făcu apariţia pe masă. Alcoolul dinăuntru avea o splendidă nuanţă violetă.

— Un singur pahar, Grigore, spuse încet Şerban Stoia. Mîine noapte pornim.

II

Astronava stătea culcată pe rampa de lansare ca un monstru adormit sub pîlpîirile îndepărtate ale stelelor. Trupul ei zvelt, îmbinare de linii prelungi şi rotunjite, lăsa să se ghicească forţa uriaşă ascunsă în măruntaiele de metal.

Matei era pătruns de un sentiment încercat şi altădată, pe care — dacă n-ar fi fost teama de ironiile tovarăşilor săi — l-ar fi mărturisit mîngîind uşor, cu vîrful degetelor, carcasa lucitoare. Se stăpîni însă şi urcă încet scăriţa mobilă, îmbrăţişînd cu o ultimă privire cerul opalin, clădirile cosmodromului, rachetele poştale şi de pasageri... Într-o străfulgerare înţelese că părăsea toate aceste lucruri şi altele încă mai apropiate pentru multă vreme — poate pentru totdeauna. Trăise pînă atunci mirajul neîntrerupt al marii plecări. Probele din ce în ce mai grele la care fuseseră supuşi, miile de pagini acoperite cu scheme, formule şi ecuaţii — totul se topea în imaginea „Albatrosului" ţîşnind spre cer ca într-o erupţie de flăcări portocalii. Şi acum, cînd clipa despărţirii sosise, ochii săi îi întîrziau asupra frumuseţilor peste care lunecaseră cu indiferenţă...

Megafoanele îşi lansară din nou chemarea imperioasă: „Părăsiţi împrejurimile rampei de lansare! Ultimul electrocar se retrage peste 5 minute!" Vrînd parcă să dea mai multă greutate cuvintelor, fasciculele

de lumină ale reflectoarelor încetară să mai măture terenul, concentrîndu-se asupra grupului dominat de statura înaltă a lui Moroianu. Erau acolo reporteri care nu se îndurau să-și părăsească „prada“, admiratoare cu brațele încărcate de flori...

Inginerul zîmbi încă o dată în fața obiectivelor aparatelor de televiziune, se smulse din cercul celor care încercau să mai obțină un autograf și se îndreptă grăbit spre scară. Ajunsese aproape de ultima treaptă, cînd piciorul îi alunecă. Matei îl prinse de umăr, cu gînd să-l ajute, dar inginerul îi dădu mîna la o parte și intră în cabină fără să scoată nici o vorbă.

Pricina supărării nu-i era necunoscută lui Matei. Cu toată ora tîrzie fixată pentru decolare — aproape de miezul nopții — sute de oameni veniseră să-i conducă. Dar Moroianu se arătase nemulțumit:

— Acum cîteva ceasuri ar fi fost mii...

— Ai dreptate, spusese calm Șerban Stoia. Numai că atunci n-am fi putut folosi adausul de viteză al mișcării Pămîntului în jurul axei sale...

— Și trei sute m/sec nu-ș chiar de lepădat, adăugase Matei.

— Asta o știu din școala elementară! aruncase Moroianu, jignit.

...Matei ridică din umeri: „O să-i treacă... Avem destul timp pentru asta...“ și se pregăti să intre, la rîndul său, în cabină.

De departe, din adîncul mării de aur a holdelor coapte, veni o adiere abia simțită. Matei o sorbi ca pe un ultim mesaj al bătrînei planete și păși peste prag, încercînd să-și oprească tremurul buzelor.

Ușile se închiseseră ermetic, rupînd brutal contactul direct cu lumea din afară. Într-o liniște nefirească, astronauții începură să se pregătească de pornire. Ajutîndu-se unul pe altul, își înfășurară în jurul trupului bandajul pentru micșorarea efectului accelerației. Era o panglică lată de crilon, un material plastic care devenea din ce în ce mai rezistent pe măsură ce creștea tensiunea exercitată asupra lui, repartizînd-o în chip egal pe toată suprafața elastică.

În sfîrșit, punîndu-și căștile radiofonice și laringofoanele, se întinseră pe fotoliile-pat. Deasupra ușii se aprinse un bec roșu. În căști se auzi o voce înăbușită

de emoție: „Atențiune! Cuplez motorul!" La postul de pilotaj, Virgil Negrea apăsă pe butonul cu inscripția „Pilotul automat" și se lăsă pe spate, închizînd ochii.

Într-una din încăperile cosmodromului, un om urmărea secundarul uriaș al ceasului prins în perete. Mîna lui se apropie de o manetă, șovăi o frîntură de secundă și o împinse, cu o mișcare bruscă, spre triunghiul fosforescent al „pornirii".

Motoarele „Albatrosului" tușiră o dată scurt, apoi văzduhul se umplu de un vaier adînc, cutremurător. Patru coloane de fum susțineau parcă aparatul care urca spre zenit. Vaierul crescu tot mai înalt și mai subțire, întîrziind o clipă la granița ultrasonică, apoi se stinse.

*
* *

Înfășurat în bandaj, Matei era neputincios ca o crisalidă închisă în temnița ei de mătase. Brațele, picioarele, corpul întreg îi gemea sub povara crescîndă a accelerației. Fiecare inspirație îi cerea un efort dureros.

Cadranele de deasupra lui pluteau într-un văl tulbure de ceață. Își spuse, întîi, că e fumul unui incendiu care mocnește în pîntecul astronavei. Vru să strige, dar nici un sunet nu-i ieșea din gura larg deschisă. Nu era în stare nici să-și miște ochii în orbite.

Își pierduse aproape cunoștința, cînd vibrația uriașului proiectil își schimbă ritmul, și strivitoarea presiune începu să se micșoreze. Peste cîteva minute, motorul tăcu. Încă amețit, Matei auzi vocea pilotului:

— Tovarășe Stoia!

— ...

— Tovarășe Stoia! Profesore! De ce nu răspunzi?

Șerban Stoia rîse încet — un rîs fără vlagă, ca un ecou depărtat:

— Te-ai speriat, Virgil? Abia m-am dezmeticit...

— Cum te simți? Să viu la dumneata?

— Nu, nu! Ai destulă bătaie de cap cu „roboții" dumitale. Grigore și Matei sînt mai aproape...

— Dar tac amîndoi!...

Matei izbuti să sfărîme cercul de gheață care-i strînsese gîtlejul.

— Astronomul e la post, spuse el. Să vedem ce-i cu Grigore.

Virgil răsuflă uşurat :

— Dacă ţi-ai revenit şi tu, nu mă mai tem pentru Grigore. Adu-ţi aminte ce ţanţoş era la „zidul curajului“ * !...

Pe pămînt, în timpul probelor speciale, Moroianu se arătase a fi cel mai rezistent la creşterea bruscă a vitezei. Natura îl înzestrase, de altfel, cu un corp de atlet şi cu o sănătate de fier.

Acum zăcea nemişcat. Fruntea îi era acoperită de broboane mari de sudoare şi faţa îi încremenise într-o expresie de negrăită spaimă. Matei crezu o clipă că Moroianu a murit. Neavînd la îndemînă un obiect tăios, alergă la postul de pilotaj şi smulse un bisturiu din trusa medicală. Întorcîndu-se lîngă trupul inert, tăie cu mişcări febrile crusta elastică de crilon şi-şi lipi urechea de pieptul inginerului. Inima bătea — abia auzit — ca pîlpîitul aripilor unui fluture, dar bătea !...

III

Pe la mijlocul secolului trecut, unii îşi închipuiau navele cosmice ca pe un soi de labirinturi înţesate cu ecrane, lămpi, cadrane, butoane şi manete multiforme şi multicolore. Văpaia timpului i-a mistuit de mult pe aceşti visători, demni de tot respectul nostru. Dar dacă ar fi să renască din propria lor cenuşă, ar privi desigur cu multă uimire astronavele noastre, a căror principală caracteristică este simplitatea.

„Albatrosul“ nu făcea excepţie de la această regulă generală. (Unii dintre cititori l-au văzut, poate, expus

---

* In epoca în care se petrece acţiunea acestei povestiri nu se foloseau încă fuzeele de antrenament. Printre metodele rudimentare cu ajutorul cărora viitorii astronauţi erau obişnuiţi cu acceleraţia se număra şi aşa-zisul „zid al curajului“.

Inchipuiţi-vă un cilindru uriaş pe al cărui perete interior se roteşte o motocicletă. Forţa centrifugă menţine motocicleta pe perete şi creează o suprasarcină ajungînd pînă la 4 g. Deci, timp de cîteva minute, greutatea motociclistului creşte pînă la 200-250 kg. După cum se ştie, la decolarea şi aterizarea unei astronave se produce un fenomen asemănător, datorită acceleraţiei (N. A.).

la Muzeul astronautic din București.) La postul de pilotaj se aflau panoul comenzilor automate și al instrumentelor de calcul, ecranul radarului... și cam atît. Rolul pilotului era mai mult de a supraveghea bunul mers al aparatelor. Măiestria lui avea să se arate mai tîrziu, în timpul operațiilor complicate ale „amartizării", cînd aprecierea complexului de factori interni și externi nu putea fi lăsată doar pe seama creierului electronic.

Cu toate acestea, nici pilotul și nici ceilalți membri ai expediției nu-și omorau zilele într-un „dolce far niente". Spațiul restrîns neîngăduind îmbarcarea tuturor specialiștilor necesari, echipajul fusese nevoit să-și însușească într-un timp record cunoștințe care ar fi necesitat ani de studiu. În chip firesc, învățătura continua și pe astronavă. Matei, de pildă, candidat în științe astronomice, își completa cunoștințele de botanică — în special despre flora polară și cea din pustiuri, care se dezvoltă în condiții oarecum asemănătoare celor de pe Marte. Înainte de a deveni specialist în comunicații fără fir, Moroianu urmase medicina. În virtutea acestui fapt i se încredințase sarcina de a supraveghea starea sănătății colegilor săi. Iar profesorul Șerban Stoia, o somitate în domeniul construcției de aero și astronave, își umpluse rafturile dulapului din perete cu tratate de mineralogie, asupra cărora stătea aplecat zile întregi.

Necesitățile imperioase ale viețuirii în comun ceruseră și altfel de specializare. Înainte de a părăsi Pămîntul, hotărîseră că mesele zilnice vor fi pregătite de fiecare, prin rotație. Urmaseră chiar un curs rapid și sumar de artă culinară. Dar orice artă presupune măcar și o fărîmă de talent, și eșecurile tovarășilor săi îl convinseră pe Matei să-și asume funcția de bucătar unic.

Alimentele — mai bine zis un anumit fel de alimente — nu lipseau. În magaziile astronavei se aflau conserve, iradiate cu raze gama ca să-și păstreze timp îndelungat calitățile nutritive. Erau acolo grămezi de cutii pline cu tablete vitaminate, proteină sintetică și concentrate ale diferitelor substanțe necesare organismului. Iar bucătarul unic se străduia să alcătuiască meniuri cît mai variate, cu toate că sortimentul redus

de materii prime nu-i prea îngăduia să-și dea frîu liber fanteziei...

Începuseră să se obișnuiască cu monotonia vieții sedentare, din care îi smulse o întîmplare tragică. Dar să nu anticipăm.

*

* *

„Șah !" — rosti Matei cu o voce nesigură, speriat parcă de perspectiva neașteptată a victoriei. Și cum era înzestrat cu o bună doză de autoironie, se asemui acelui amator de șah din Vasiuki, căruia nu-i venea să creadă că l-a învins pe „marele maestru" Ostap Bender * .

Moroianu așteptase mutarea cu ochii ațintiți în gol, gîndindu-se la cine știe ce lucruri care n-aveau nici o legătură cu partida de șah. Pe fața lui mare, acoperită pînă sub ochi de barba nerasă de o săptămînă, nu se puteau citi decît oboseală și indiferență. Privindu-l mai stăruitor, Matei băgă de seamă că părul inginerului, frumosul lui păr negru, lucind odinioară ca un coif de cărbune, începuse să-și piardă reflexele, căpătînd o nuanță ternă, cenușie.

„Șah !" — repetă Matei, ridicînd glasul. Moroianu tresări și își întoarse privirea asupra tablei cu pătrățele bicolore, pe care piesele erau prinse ca niște gîze în insectar. Nu-i trebui mult să înțeleagă că matul era inevitabil. Strînse fără vlagă mîna lui Matei și începu să desfacă centura de xilen care-l ținea legat de fotoliu. Apoi vîsli prin aer spre ușă. Cînd o deschise cu o mică smucitură, o revistă cu coperta viu colorată ieși din buzunarul larg al combinezonului său albastru. Nu mai auzi strigătul lui Matei, și ușa masivă pocni scurt în urma lui.

Revista oscila nehotărîtă deasupra podelei. Privind-o, Matei se gîndea fără entuziasm la victoria lui. I se părea că înfrîngerea lui Moroianu — prima înfrîngere de cînd jucau împreună — are o semnificație ciudată și îngrijorătoare.

Grigore Moroianu urcase vertiginos treptele consacrării oficiale, cucerind într-un an titlul de maestru. Lăudîndu-i tenacitatea și prudența, specialiștii îi pro-

---

* Eroul romanului „12 scaune" de I. Ilf și E. Petrov (N. R.).

nosticau un viitor strălucit. Un gazetar entuziast scrisese chiar că dacă marțienii joacă șah („și niște ființe inteligente trebuie să joace șah, indiferent de originea lor planetară"), atunci pămîntenii vor fi reprezentați cu cinste.

Fără să aibă cunoștințele teoretice și forța de joc, Matei îi ținuse adesea piept în orele libere ale programului de pregătire astronautică. Izbutise să-i smulgă două, trei remize și ar fi fost fericit dacă malițiosul de Virgil Negrea n-ar fi susținut că Moroianu îi dăruise aceste mici satisfacții ca să nu-i taie cheful. „Doar tu ai să-i fii singurul partener pînă s-o întîlni cu marțienii..." — spunea Virgil, făcîndu-i cu ochiul lui Șerban Stoia.

Pe astronavă, lucrurile se schimbaseră într-un mod surprinzător. Moroianu cîștiga duelul deschiderilor, datorită acelui reflex pe care-l dă cunoașterea temeinică a tuturor variantelor principale, se pierdea în jocul de mijloc și era silit să se întrebuințeze serios ca să termine la egalitate. Iar acum...

Matei se uită la ceasul prins în perete și se ridică. Venise vremea să-l înlocuiască pe Virgil Negrea la postul de comandă. Se opri o clipă asupra revistei căzute din buzunarul lui Moroianu. Era un număr vechi închinat astronauticii. Plutea leneș, desfăcută la mijloc — pesemne acolo unde foile fuseseră cercetate mai mult. Matei o luă cu gîndul de a o înapoia inginerului și nu se putu stăpîni să nu citească un pasaj subliniat cu roșu : „...o astfel de navigație, în domenii atît de deosebite de cele hărăzite existenței noastre normale, ar constitui o înstrăinare atît de nemăsurată, încît putem să ne întrebăm dacă moralul și rațiunea celor angajați într-o asemenea aventură nu s-ar prăbuși într-un abis de spaimă și de amărăciune"...

IV

— „... un abis de spaimă și amărăciune...", murmură Șerban Stoia, pe gînduri. Oare s-a prăbușit Moroianu ? Sau se află la marginea prăpăstiei ?...

Virgil interveni cu brutalitate :

— Să lăsăm filozofiile pentru altă dată!... Acum trebuie luate măsuri grabnice — altfel va fi prea tîrziu!

Tăcură, înfiorați, amintindu-și lucruri cărora nu le dăduseră destulă importanță. Căci purtarea lui Moroianu ar fi trebuit să-i neliniștească mai de mult.

După cum se știe, echipajul „Albatrosului" era alcătuit din voluntari, socotiți drept cei mai buni din zecile de oameni care ceruseră să plece în prima expediție romînească pe Marte. Ar fi fost deci de așteptat ca fiecare să pună întreaga lui emoție în slujba reușitei expediției. Dar Moroianu — specialist în comunicații fără fir — își îndeplinea obligațiile în silă, căutînd să termine cît mai repede și să se refugieze în cabina lui, unde se trîntea pe pat, cu fața la perete și stătea ore întregi într-o ciudată amorțire.

Profesorul Stoia căută o explicație:

— Poate că suportă mai greu ca noi căderea liberă.

Lipsa gravitației îi afecta în bună măsură, cu tot antrenamentul dinaintea marii plecări. E adevărat că zburaseră de cîteva ori la mare înălțime, pe o traiectorie parabolică astfel calculată încît forța de inerție să contrabalanseze forța gravitației. Dar între aceste ședințe, care durau cinci-șase secunde, și săptămînile petrecute pe astronavă era o deosebire uriașă. În primele zile, de pildă, astronauții își pierduseră capacitatea de orientare în spațiu. „Sus" și „jos" deveniseră două noțiuni fără corespondență în realitate. Agitînd inestetic și inutil brațele și picioarele, trăiau senzațiile pe care le mai încerci doar în vis cînd plutești deasupra acoperișurilor în chip de om-pasăre. Iar somnul le era tulburat de coșmaruri pururi necunoscute celor ce se mulțumesc să urmărească în ziare pasionantele asalturi către limitele sistemului nostru solar.

Toate acestea se petrecuseră însă mai de mult. Nu era de crezut că Moroianu — cel mai rezistent în timpul antrenamentelor de pe Pămînt — rămăsese acum singurul stăpînit încă de urmările șocului psihofizic al catapultării în spațiul interplanetar. Și totuși...

— Nu-i exclus să ai dreptate, spuse Virgil.

Și chiar a doua zi, inventivul pilot ceru introducerea în programul zilnic a unor exerciții născocite cu scopul de a grăbi adaptarea la lipsa de gravitație.

Erau, de fapt, primele jocuri astronautice — chiar dacă modelul lor terestru putea fi uşor recunoscut.

Cu toate că mişcările suplimentare duceau la creşterea consumului de oxigen — şi oxigenul trebuia drămuit cu cea mai mare zgîrcenie —, profesorul Stoia, conducătorul expediţiei, se declară de acord cu începerea neîntîrziată a exerciţiilor.

Primul era un fel de înot aerian. Astronauţii se aşezau pe rînd la un capăt al cabinei şi porneau să vîslească cu braţele prin aer, plutind spre capătul opus. Suplul şi energicul Virgil trecea mai totdeauna „linia de sosire" înaintea celorlalţi.

Al doilea joc — un fel de luptă liberă — cerea şi el mai multă îndemînare decît forţă. Combatanţii se străduiau să-l facă pe adversar să atingă unul din pereţii cabinei, ceea ce echivala cu „căzutul" terestru. Revelaţia turneului perpetuu o constitui Şerban Stoia, care-şi mai aducea aminte de ispràvile copilăriei petrecute într-un sat de pe malul Oltului. „Orăşenii" trebuiseră să se încline nu o dată în faţa lui.

Din păcate, însă, exerciţiile nu avură nici un efect asupra lui Moroianu. După cîteva încercări făcute fără tragere de inimă, inginerul se burzuluise: „Aţi dat în mintea copiilor". Şi refuzase categoric să mai ia parte la întreceri, însingurîndu-se mai vădit ca pînă atunci.

Hotărîră că inginerul trebuie antrenat în activităţi care să-l smulgă din plasa gîndurilor întunecate.

A doua zi, Matei declară că va fi nevoit să se dedice mai mult studiului fenomenelor cereşti. „Aparatele semnalează o intensificare a bombardamentului cu raze cosmice şi schimbări în compoziţia spectrului astrelor din constelaţia Lebedei" — spuse el grav. Şi, în concluzie, îl rugă pe Moroianu să-l înlocuiască la îngrijirea instalaţiei hidroponice.

Mormăind ceva despre zădărnicirea eforturilor, inginerul nu putu totuşi să refuze. Începu să se trezească înaintea tuturora ca să controleze bacurile în care legumele creşteau cu repeziciune, hrănite din belşug cu săruri minerale şi favorizate de căldura şi lumina becurilor speciale. „O să-l scoatem din abisul de spaimă şi amărăciune cu o funie împletită din tulpini de fasole, vinete şi pătlăgele roşii" — exclamă

Virgil cu un gest teatral şi, condamnîndu-i neseriozitatea, ceilalţi nu se puteau împiedica să surîdă.

După cîteva zile, profesorul se plînse că-l dor ochii.

— Nici nu-i de mirare, pufni Moroianu. Dacă stai toată ziua cu nasul în cărţi !...

— Ai fi vrînd să stea cu nasul în pernă, ca tine ! ripostă ironic Virgil.

Ar mai fi spus şi altele, dar Matei îl opri cu un semn. Moroianu trebuia cruţat chiar dacă observaţia lui era cu totul nedreaptă.

Ca să-şi îndeplinească planul de studiu, profesorul îl rugă pe Virgil să-i citească măcar un ceas, două pe zi pînă ce i s-or însănătoşi ochii. Virgil se afla însă într-o perioadă de verificare a aparatelor şi motoarelor, aşa că lectura căzu tot în sarcina lui Moroianu. Acesta încercă să opună rezistenţă, dar era cel mai puţin ocupat şi pînă la urmă închină steagul.

Între timp, „Albatrosul" îşi continua drumul spre Marte. Pe marea hartă planetară fluorescentă, punctul luminos care indica poziţia astronavei se deplasa imperceptibil, urmînd făgaşul însemnat cu roşu aprins. Şi timpul trecea chinuitor de încet. Prin hublourile de borazon, mai dur decît diamantul şi transparent pînă la a da senzaţia de inexistenţă, constelaţiile scînteiau nemişcate, ca o profuziune de pietre scumpe ţintuite pe perna de catifea neagră a bijutierului. Albastrul înşelător al oceanului atmosferic dispăruse. De jur împrejur stăpînea întunericul dens, apăsător, palpabil — un ocean şi acesta, dar un ocean în ale cărui ape insulele se află risipite pînă la depărtări pe care mintea nu le poate cuprinde.

Prăbuşirea îndelungată în genunile cosmice generase o stare de nelinişte perpetuă, pe care medicii aveau s-o boteze mai tîrziu „psihoză" a infinitului. Încercînd să şi-o explice, Şerban Stoia spuse într-o zi în timpul cinei :

— Sîntem obişnuiţi cu dimensiuni pe care să le putem tălmăci în cifre. Trăim un adevărat miraj al cifrelor. În definitiv, parcă putem să intuim distanţa pînă la... hai să zicem pînă la Sirius ? Nouă ani — lumină ! Optzeci şi trei de mii de miliarde de kilometri.

Profesorul îşi ridică braţele în semn de neputinţă.

— Cu infinitul e altceva. În fața lui, mirajul cifrelor se destramă.

Nimeni nu se grăbea să rupă tăcerea care se așternuse în urma ultimelor cuvinte. Moroianu mesteca în silă o tabletă de proteină sintetică, încrîncenîndu-se ca în fața unei primejdii de moarte. Matei medita cu ochii în tavan. Numai Virgil Negrea încetă să mai soarbă ciocolata fierbinte din sticle cu gîtul lung și îngust.

— Eu cred că n-o să fie totdeauna așa, spuse el încet, urmărind firul unui gînd. Sîntem încă prea legați de pămînt, de dimensiunile lui modeste. Cum să înțelegem infinitul Universului cînd cele mai lungi călătorii terestre se sfîrșesc astăzi după cîteva ceasuri ?... Abia urmașii noștri îl vor înțelege ! Ani, zeci de ani vor străbate spațiul cosmic în drum spre o stea care — v-aduceți aminte ?

„Poate de mult s-a stins în drum,
În depărtări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre".

Zeci de ani, timpul se va scurge încet și monoton ca un fluviu de smoală. Iar astronauților li se va părea ca și nouă — și mai mult decît nouă — că totul e neclintit în jur, că ei înșiși au încremenit pe vecie într-un punct eliberat de tirania binefăcătoare a legilor Universului... Oamenii aceia vor înțelege mai bine decît noi infinitul !

Căldura cu care vorbea de obicei ironicul Virgil îi cucerise pe Șerban Stoia și pe Matei. Doar Moroianu mormăi posomorît :

— Prostii !... Ne-am îngropat de vii în sicriul ăsta de metal. Și pieirea-i aproape, foarte aproape ! E destul să se defecteze radarul !...

V

De cînd fusese descoperită substanța care reflectă razele cosmice, expedițiile interplanetare mai aveau de înfruntat o singură primejdie : meteoriții. Creatorul „Albatrosului", profesorul Șerban Stoia, căutase multă

vreme o armură de nepătrun și se oprise la un aliaj de cadmiu și beriliu, topit în vid și turnat într-o atmosferă de gaz inert (argonul). Dispus în straturi succesive, acest aliaj avea să reziste grindinei particulelor mărunte. În ceea ce privește particulele mari, profesorul și colectivul său de cercetători aleseseră soluția cea mai simplă: trupul astronavei era împănat cu antene de radar, care de la o foarte mare depărtare semnalau creierului electronic apropierea lor și determinau astfel o ușoară abatere din drum pentru a le evita. La încercările făcute pe Pămînt, mecanismele funcționaseră fără greș. În inimile astronauților stăruia însă un fior de nesiguranță acum, înaintea verificării hotărîtoare: aparatele de detecție anunțaseră iminenta întîlnire cu un roi de meteoriți. Și cum dimensiunile lui nu îngăduiau să poată fi ocolit în întregime, „Albatrosul" avea să execute un dans cu figuri complicate printre particulele mari, expunîndu-se totodată bombardamentului celorlalte. Avea dreptate Moroianu: era destul să se defecteze radarul...

Altfel, după ultima izbucnire, inginerul își vedea de treabă cu destulă conștiinciozitate și părea stăpîn pe sine. Matei îl mai surprinsese de două-trei ori privind prin hublouri cu o nălucire de spaimă în ochi. Dar urmele unei boli grele nu se fac simțite în convalescență...

Mai era o zi pînă la întîlnirea cu roiul de meteoriți. Astronauții renunțaseră la ocupațiile lor obișnuite, simțind nevoia să fie mereu împreună, uniți chiar prin tăcerea pe care nu îndrăzneau s-o tulbure. Pentru prima oară de la plecare, puseseră în funcțiune micul aparat de proiecție, urmărind cu nostalgie imagini ale planetei natale — bulgăre de argint pierdut undeva în imensitatea nesfîrșită a Universului.

În aceste împrejurări, Moroianu îi surprinse încă o dată prin atitudinea sa. Era cel mai calm dintre toți, destins și surîzător, cum nu-l mai văzuseră nicicînd. S-ar fi zis că apropierea primejdiei făcuse din el un alt om.

— Ce i s-o fi întîmplat? se miră Matei, urmărind

din ochi silueta inginerului, care se îndrepta spre cabina de comandă. Dacă am avea alcool pe bord...

— Şi n-avem ? îl întrerupse Virgil, bătăios. Cheia de la dulapul cu medicamente se află totdeauna în buzunarul lui !

Şerban Stoia schiţă un gest de nemulţumire, intervenind în discuţie :

— Zău că mergeţi prea departe ! Asta sună puţin a invidie...

— Dar bine, profesore, spune şi dumneata dacă e firesc...

— Poate că e firesc, Matei. Se spune că eroi sînt aceia care izbutesc să-şi învingă frica...

La masa de seară, pe cînd ceilalţi abia ciuguleau din salata de roşii proaspete, inginerul pufni deodată în rîs :

— Dac-aţi şti ce caraghioşi sînteţi ! Ar trebui să vă imortalizez într-o fotografie : „Astronauţii cărora li s-au înecat corăbiile !"...

— Tovarăşe Moroianu, nu înţeleg...

— Ba înţelegi prea bine, profesore. Vi-i teamă că n-o să mai daţi ochii cu scumpa noastră Gea !... Fiţi pe pace, o s-o revedeţi, şi încă mult mai curînd decît vă aşteptaţi.

Vorbea cu un aer triumfător, aruncîndu-şi capul pe spate şi ţintind un punct deasupra capetelor convivilor săi.

— Ce vrei să spui ? îl întrebă Matei, căutînd să-i întîlnească privirea.

— Vreau să spun că datorită mie „Albatrosul" n-o să piară sfîrtecat de meteoriţi.

Virgil interveni cu o ironie ceremonioasă :

— Dacă-mi dai voie, stimate colega, cred că datorită mai curînd aliajului extradur şi radarului !

— Aliajul şi radarul tău nu fac două parale ! Nu există decît o soluţie ! O altă soluţie !

Nemaipăstrînd nimic din masca stăpînirii de sine, Moroianu apăsă înfuriat butoanele situate pe braţele

fotoliului său. Eliberat din strînsoarea legăturii elastice, se înălţă brusc spre tavan cu capul în jos.

— Stai! Ce vrei să faci! se alarmă profesorul.

— Ce trebuia făcut mai de mult! răspunse inginerul pornind spre uşă. Am ajuns la capătul liniei şi întoarcem. Dacă vrea cineva să coboare, e liber.

Dezmeticindu-se, Virgil şi Matei se aruncară asupra lui aproape în aceeaşi clipă, înţelegînd că e gata să săvîrşească un fapt cu urmări ireparabile. Dar Moroianu, care-i pîndea cu coada ochiului, se răsuci pe jumătate în aer şi scoase mîna din buzunarul drept. Răsună o bubuitură. Virgil păli şi-şi duse mîna la umăr. Matei şovăi o clipă — destul pentru ca Moroianu să închidă uşa pe din afară. Se repezi atunci la butonul de comandă al micului servomotor, dar mecanismul nu voia să asculte. Uşa era blocată. Erau, toţi trei, prizonierii inginerului.

* * *

— Ar fi poate un mijloc de a-l împiedica pe Moroianu, gîndi Matei cu voce tare.

Profesorul şi Virgil tresăriră. Îşi bătuseră capul împreună mai bine de un ceas, fără să găsească o soluţie. Ca să-şi croiască drum prin uşa metalică, le-ar fi trebuit un aparat oxihidric sau un explosiv, or nu aveau la îndemînă nici măcar un ciocan şi o daltă.

Situaţia era într-adevăr desperată. Moroianu se afla în cabina de comandă, efectuînd, desigur, calculele necesare pentru a întoarce astronava spre Pămînt. Aceasta însemna nu numai spulberarea tuturor nădejdilor care însoţeau expediţia. O greşeală cît de mică ar fi avut drept urmare primejduirea vieţii întregului echipaj. Părăsind ruta calculată cu atîta minuţiozitate în birourile Institutului de astronautică, „Albatrosul" avea să intre pe o orbită nouă şi poate nesigură, ajungînd pînă la urmă în sfera de atracţie a cine ştie cărui asteroid.

Matei reluă cu mai multă hotărîre:

— Am putea să-l surprindem din afară. Dacă cineva ar ieşi prin camera-ecluză...

— Ar avea senzații tari în spațiul cosmic, îl întrerupse Virgil. Dar ce legătură are asta cu Moroianu ?...

În ochii profesorului licări o luminiță de înțelegere.

— Continuă, Matei. Cred că știu unde vrei să ajungi.

— E numai o ipoteză. Mă întreb dacă nu s-ar putea pătrunde în interiorul astronavei printr-una dintre țevile de eșapament ale motoarelor auxiliare...

Simțind remușcarea din glasul profesorului, Matei se grăbi să înlăture obiecția :

— Să presupunem că diametrul țevii este suficient de mare.

— Să mai presupunem și altceva, se amestecă iar Virgil. Închipuiți-vă că Moroianu a isprăvit calculele și pune în funcțiune motorul în timp ce „omul" se află în țeavă.

— Un risc există, desigur, remarcă Matei, înfiorîndu-se. Dar mai bine să mori într-o frîntură de secundă, cu plămînii arși de vaporii supraîncălziți, decît să agonizezi luni de zile știind că va veni vremea cînd aerul și hrana vor începe să lipsească...

— Îți faci iluzii, dragul meu ! Costumul spațial e foarte rezistent, iar jetul de vapori ar fi atît de puternic încît te-ar azvîrli ca dintr-o gură de tun. Înainte de a simți căldura, te-ai afla la o mare distanță de astronavă... Agonia ar dura mai puțin, e adevărat, dar ai îndura-o singur... SINGUR !...

Virgil tăcu, istovit, și încercă să-și aprindă o țigară. Cu o singură mînă era greu. Vrînd să-l ajute, profesorul scăpără un chibrit. Dar flacăra pîlpîi o clipă, se strînse într-o mică sferă palidă și se stinse.

Abia atunci își dădură seama că uruitul aproape imperceptibil al ventilatoarelor încetase. Scoțînd din funcțiune servomotorul ușii metalice, Moroianu detectase —pesemne — circuitul aerației artificiale a cabinei. Și fără asta, în absența gravitației, nu numai flacăra, ci și oamenii se înăbușă după un timp.

Ultimele ezitări ale lui Matei se spulberară.

— Am să încerc, spuse el încet. Ajutați-mă să mă îmbrac.

VI

Cînd pompele fixate în pereții camerei-ecluză înghițiră ultimul strop de aer, trapa exterioară se deschise. Biruindu-și tremurul nervos, Matei făcu un pas, încă unul, și tălpile sale magnetice se lipiră de trupul metalic al „Albatrosului".

Manualul astronautului (prima ediție) cuprindea multe indicații folositoare. Autorii uitaseră însă să arate cum trebuie să acționezi cînd picioarele îți sînt legate de un vehicul interplanetar prin invizibilul flux magnetic, iar restul corpului plutește liber într-o lume nesupusă legilor gravitației.

Fiecare mișcare însemna pentru Matei o aventură cu sfîrșitul necunoscut. Se legăna într-o parte și într-alta, nesigur ca un copil care abia a învățat să meargă. Despre orientare nici nu putea fi vorba atîta timp cît poziția îi era nestabilă — lăsînd deoparte faptul că orbecăia într-o beznă pe lîngă care nopțile pămîntene par zile însorite.

Matei hotărî să înceapă prin a-și regăsi echilibrul și se întinse încet, cu precauție, de-a lungul astronavei. Apoi aprinse becul de pe cască și încercă să descopere una dintre țevile de eșapament ale motoarelor auxiliare. Zări, nu prea departe, un capăt de cilindru și porni într-acolo.

Înainta centimetru cu centimetru, respirînd din ce în ce mai greu, acoperit cu un giulgiu de sudoare înghețată. Își simțea trupul ca pe un sclav nesupus care e gata să se revolte, să nu-și mai asculte stăpînul. Printr-un ciudat proces de dedublare se vedea de sus tîrîndu-se pe suprafața lucioasă a „Albatrosului" ca o omidă uriașă cu excrescențe informe.

Ajuns la gura țevii de eșapament, trebui să-și acorde un răgaz de odihnă. Era stors de puteri, și o sete cumplită îi ardea buzele. Se strădui să-și alunge din minte viziunea obsedantă a unei mîini — mîna lui Moroianu — care se apropie încet de butonul triunghiular... „Ce-or

fi făcînd Virgil şi profesorul ?... De nu s-ar infecta rana..."

Cu bună ştiinţă întîrzia clipa verificării lărgirii cilindrului. Poate că tentativa lui desperată avea să se năruie încă de aici... Şi unde va mai găsi energia necesară ca să se întoarcă la camera-ecluză ?...

Cilindrul era însă destul de larg. Mai mult chiar, Matei descoperi, cu un geamăt de bucurie, o scară de metal prinsă de peretele interior. Cu preţul unei noi încordări, izbuti să se agaţe de prima treaptă. Apoi, ca într-un coşmar fără sfîrşit, urcă, urcă pînă ce se izbi cu casca de un obstacol neaşteptat. La lumina becului, văzu cu groază că deschizătura prin care vaporii ajungeau în ţeava de eşapament n-avea decît cîţiva centimetri diametru — un cerculeţ întunecat în mijlocul unei plăci masive de metal.

Toate suferinţele îndurate păreau zadarnice. Şi atunci, pierzîndu-şi o clipă minţile, îşi făcu vînt şi se năpusti cu capul înainte, asupra obstacolului.

Placa cedă.

Matei rămase o vreme prostit, neînţelegînd ce se întîmplase. Pe urmă îşi retrase capul cu precauţie şi văzu că are de-a face cu un fel de capac prins într-o parte cu o balama, iar în cealaltă sprijinindu-se pe un resort puternic.

Dincolo era camera de comprimare a vaporilor. Intrînd şi închizînd în urma lui trapa înşelătoare, Matei îşi spuse că dacă Moroianu ar apăsa butonul triunghiular, presiunea vaporilor l-ar strivi — cu toată rezistenţa costumului spaţial. „Cel puţin nu voi cunoaşte supliciul agoniei în singurătate..."

Trebuia să se pregătească acum pentru cea mai grea încercare : întîlnirea cu Moroianu. Nu-şi făcea nici un fel de iluzii asupra modului în care avea să decurgă această întîlnire. În nebunia lui, inginerul nu ezitase să tragă asupra lui Virgil şi nu s-ar fi dat în lături de la o nouă crimă. Singura şansă a lui Matei era să-l surprindă şi să-l imobilizeze. O loterie cu un singur număr cîştigător.

Astupă cu talpa uriașă a costumului spațial deschizătura de evacuare a vaporilor și desfăcu valva exterioară a rezervorului cu oxigen pe care-l purta în spate. După ce manometrul-brățară îi arătă că în încăpere e o atmosferă respirabilă, își scoase costumul și se rezemă de perete, istovit. Ochii i se închiseră fără voie, și moleșeala îl cuprinse ca o apă înșelătoare din îmbrățișarea căreia abia izbuti să se smulgă.

Dîndu-și seama că încordarea nervoasă care-l susținuse pînă atunci e aproape stinsă, Matei hotărî să isprăvească într-un fel. Clătinîndu-se pe picioare, se îndreptă spre peretele camerei de control și începu să caute mecanismul de declanșare a trapei metalice. Nu-l găsise încă — ochii îi erau împăienjeniți, iar degetele îi tremurau —, cînd trapa se deschise, și Moroianu apăru îmbrăcat într-un costum spațial.

Stăpîniți de aceeași uimire, se măsurară cîteva clipe în tăcere. Dezmeticindu-se primul, Moroianu făcu un pas înainte, întinse brațele și-l apucă pe Matei de umeri, strîngîndu-l ca într-o menghine. Costumul îi îngreuia mult mișcările, dar era vădit mai puternic decît adversarul său. De altfel, Matei nici nu încercă să opună rezistență. Își spuse chiar, cu o adîncă nepăsare, că trupul său, pătruns de oboseală pînă la ultima fibră, va avea, în sfîrșit, parte de repaus...

Tîrîndu-l, ducîndu-l aproape pe sus, Moroianu îl împinse către peretele pe care se desena conturul circular al țevii de eșapament. Îl sili să îngenuncheze și, ținîndu-l cu o mînă de fier, se pregăti să ridice placa rotundă îndărătul căreia pîndea ventuza opacă a abisului cosmic. Abia atunci înțelese Matei ce pieire înfricoșătoare îi hărăzise fostul său partener de șah. Și cu o tresărire supremă se smulse din strînsoare, străbătu împleticindu-se cei cîțiva pași pînă la camera de control și intră prin trapa rămasă deschisă. Mai avu putere să închidă și să blocheze trapa și se prăbuși într-un somn de plumb, aproape de hotarul neființei.

* * *

...Toc! Toc! Toc!

De sub ciocanul profesorului se desprind așchii dintr-o stîncă purpurie, brăzdată de vine subțiri argintii. Cad încet, rotindu-se ca frunzele copacilor de pe îndepărtata planetă a oamenilor, și cînd ating solul marțian se prefac într-un soi de făpturi gigantice, care se tîrăsc, lăsînd o urmă strălucitoare.

Toc! Toc!

Unde a dispărut profesorul?... Lîngă stînca purpurie nu mai este decît Virgil Negrea. Se lovește cu pumnii în piept și strigă: „Singur în spațiul cosmic!... Singur! Singur!". Se ivește de undeva și Moroianu în spatele unui tun minuscul. Aprinde fitilul cu o brichetă-revolver și rînjește: „Șah mat!". Obuzul zvîcnește din țeava scurtă fără zgomot. Lovit în umăr, Virgil descrie o traiectorie ciudată. Silueta lui se micșorează fulgerător, se dizolvă parcă în baia de lumină sîngerie a văzduhului. Se mai aude vocea lui îngînînd ca o părere: „Singur... Singur... Singur..."

*
* *

Toc! Toc!

Matei gemu încet. Fiecare bătaie îi răsuna dureros în creier. Crezu întîi că se află în camera lui de acasă și cineva — poate mama, poate un prieten — bate în ușă. Întredeschise ochii și văzu chiar lîngă obrazul lui podeaua acoperită cu un strat gros de xilen. Încercînd să-și amintească ce-i cu el, vru să se ridice, dar amețeala îi prinsese încheieturile în brățări de puf căptușite cu milioane de vîrfuri de ac.

Toc! Toc! Toc!

Bătăile veneau din camera vaporilor... Moroianu! Amintirile proaspete se învălmășiră deodată în capul lui Matei. „Virgil și profesorul mă așteaptă... sau poate nu mă mai așteaptă... Poate că abia mai izbutesc să inspire aerul stătut din cabină..."

De dincolo nu se mai auzea nimic. „Ce-o fi cu Moroianu? Oxigenul din rezervoare îi ajunge pentru un ceas... Oare cît am dormit?"

Işi lipi urechea de peretele despărţitor şi-şi ţinu răsuflarea o clipă, două, trei... Nimic... Doar duduitul ritmic al sîngelui în artere. „Şi-o fi pierdut cunoştinţa... Să deschid !... Dar dacă stă la pîndă ?..."

Se întoarse şi scrută ungherele rotunjite ale camerei, căutînd parcă un răspuns. Privirea îi alunecă asupra panoului comenzilor auxiliare şi se opri atrasă de luciul mat al unui buton triunghiular. În mod reflex, din adîncurile memoriei ţîşniră frazele învăţate pe de rost. „În cazul defectării comenzilor principale de la postul de pilotaj, astronauţii se pot folosi de comenzile auxiliare aflate în camera de control. Pe panou ordinea este aceeaşi : 1) maneta de cuplare a motorului atomic, 2) butonul triunghiular care pune în funcţiune motoarele auxiliare...

Matei tresări : „Cu un singur gest, aş înlătura ameninţarea !... N-ar suferi de loc : presiunea vaporilor l-ar strivi într-o clipită..."

Işi smulse privirea de pe butonul triunghiular şi se trezi parcă dintr-o halucinaţie. Gîndul dinainte îi apăru monstruos. Revăzu fruntea calmă a lui Moroianu aplecată asupra tablei de şah, degetele lui prelungi tamburinînd pe măsuţă în timp ce el, Matei, se căznea să găsească ieşirea dintr-o situaţie desperată... Işi aminti de o noapte pe care o petrecuseră amîndoi pe terasa Observatorului astronomic, visînd la straniile peisaje marţiene...

Matei începea să fie furios pe propria sa nehotărîre. „E limpede că în primul rînd trebuie să-i eliberez pe Virgil şi pe Stoia ! Vom hotărî împreună ce-i de făcut cu Moroianu !..." Şi dacă nu-l mai găseşti în viaţă ? murmură un glas în adîncul inimii lui. Poate că soarbe acum ultimele molecule de oxigen... „N-are decît ! se încrîncenă Matei. În definitiv, toate se petrec din vina lui !". Dar la sfîrşitul acestui dialog tăcut, mîna i se întinse fără voie spre mecanismul de declanşare a trapei.

Panoul de metal porni să se mistuie în locaşul său din perete, în timp ce aerul din camera de control se năpustea şuierînd în camera vaporilor. Împotrivindu-se

şuvoiului nevăzut, Matei îl zări pe inginer cu o frîntură de secundă prea tîrziu. Capacul rotund al ţevii de eşapament era ridicat, şi din costumul spaţial al lui Moroianu nu se mai vedeau decît casca şi braţele diforme. Iar la capătul braţului drept strălucea un revolver al cărui ochi întunecat privea în ochii lui Matei. Acesta din urmă plecă instinctiv capul, apăsînd totodată pe butonul de închidere a trapei. Ochiul întunecat scăpără ameninţător, şi Matei simţi o arsură în creştet. Undeva, în spate, glonţul se ciocni de un corp metalic.

Sprijinindu-se de trapa care se închisese ermetic, Matei îşi duse mîna la cap. Rana superficială, mai mult o zgîrietură, sîngera şi-l făcu să se gîndească la dulăpiorul de medicamente. Peste gîndul acesta se suprapune îndată altul: Virgil are mai multă nevoie decît mine de serocilină şi xilen antiseptic! Se desprinse de panoul metalic şi... se trezi din nou pe podea, cu un vuiet asurzitor în urechi. Pereţii încăperii se aplecară parcă spre el şi aerul se preschimbă într-un înveliş de plumb, paralizîndu-i mişcările...

Glonţul lovise butonul triunghiular.

EPILOG

La lumina becului de pe cască, Matei zări o așchie lucitoare înfiptă în carcasa exterioară a „Albatrosului" — amintire a trecerii astronavei prin roiul de meteoriți. O smulse și o puse cu grijă în buzunarul costumului spațial. Profesorul Șerban Stoia avea să-i mulțumească pentru această primă piesă a colecției sale de minereuri extraterestre.

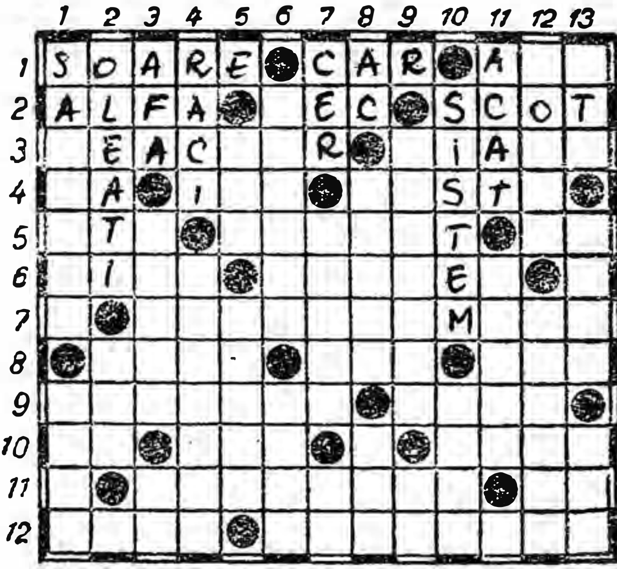
Trecuseră cîteva zile de la întîmplările descrise mai sus. Datorită medicamentelor și îngrijirii atente, rana lui Virgil mergea spre vindecare. Din fericire, glonțul nu-i rămăsese în trup. Altfel, în lipsa unui medic, Șerban Stoia și Matei ar fi fost neputincioși. Și cine știe cum s-ar fi descurcat cel mai eminent chirurg în condițiile lipsei de gravitate...

Readus pe orbită, „Albatrosul" își urma drumul spre Marte. De jur împrejur, stăpînea întunericul dens, apăsător, palpabil. Undeva, în întunecimea aceasta fără început și fără sfîrșit, se afla trupul lui Moroianu. Jetul de vapori pe care-l declanșase glonțul destinat lui Matei îl aruncase departe de astronavă. Rămăsese singur sub astrele scînteind nemișcate, ca o constelație de pietre scumpe țintuite pe perna de catifea a bijutierului. Avea să rătăcească de-a pururi pe cărările cosmice, el, care jinduise atît să simtă iar pămîntul sub picioare. Sus, avea să fie spulberat de-o stea căzătoare, risipindu-se în abisul de-a cărui nesfîrșire se înspăimîntase...

Matei oftă și porni spre camera-ecluză. Curînd trapa exterioară se închise, și prin fante începu să năvălească aerul dătător de viață. Apoi panoul metalic lunecă fără zgomot, și în dreptunghiul de lumină se iviră siluetele cunoscute ale tovarășilor săi.

— SFÎRȘIT —

ASTRONOMIE

ORIZONTAL

1. Călare pe un obuz de tun, la acest astru am ajunge în vreo opt ani — Ursa mică sau mare (denumire populară, neart.) — Stea în emisfera australă; 2. Stea din constelația Centaurului. — „Soare...", ceea ce în denumire populară înseamnă durere de cap, provenită din insolație. — Trag afară; 3. Sursă artificială de energie. — Grup de stele la capătul constelației Taurului, dintre care cea mai luminoasă e Aldebaran; 4. Protactiniu. — Na! — Constelație din emisfera boreală (neart.); 5. Stea din constelația Argus. — Era protejat la romani de Mercur, zeul șireteniei și chiar al hoției. — Pronume; 6. Constelație din emisfera septentrională alcătuită din 21 de stele și numită de popor „Ciobanul cu oile". — Numele unei constelații numită și „Racul"; 7. Cunoscut astronom sovietic contemporan, descoperitorul asociațiilor stelare; 8. Deplasare prin aer. — Mare maestru șahist sovietic. — Rîu în Italia; 9. Numirea populară a constelației „Pleiadele" sau „Cloșca cu pui" (pl.). — Cerul poeților; 10. Bir !? — Niculina cea mică! — Pseudonimul lui Gogol; 11. Astronom din Alexandria (Egipt) din sec. II. î. e. n., căruia i se datorează împărțirea zilei astronomice în 24 de intervale, ce corespund orelor noastre. — Soarele vechilor egipteni; 12. „...nou" sau „lună nouă", cînd e de forma secerei. — Spațiu

VERTICAL

1. Constelație în emisfera boreală numită și „Calea-rătăciților". — Popor din vechime; 2. Săruri sau esteri ai acidului oleic. — In cutia de table; 3. Comună în Corsica. — Au cunoscut știința astronomică pe timpul lui Harun al Rașid (prin anul 800). — Salutare; 4. Crustacei. — Moluște fosile din era secundară; 5. Baston de biliard. — Filozof astronom și poet italian, care a arătat că universul n-a fost creat de nimeni, că este veșnic și nemărginit; 6. Semiaștri 1? — Veche unitate de măsură pentru capacități. — Încăperi spațioase; 7. Bolta de deasupra noastră. — A patra planetă a sistemului nostru solar, foarte asemănătoare cu Pămîntul. — Literă slavonă; 8. Unealtă. — Prefix numeric. — Stațiune de mașini și tractoare; 9. Numele popular al constelației „Omul". — Mirare monovocalică; 10. Al nostru se numește solar. — Grup de stele care cuprinde Hiadele și Pleiadele; 11. Salcîm (Trans.). — Împreună cu Betelgeuse formează cele două stele foarte luminoase din constelația Orion; 12. Fruct mediteranian. — Diafană „draperie" polară; 13. Planeta telescopică nr. 111. — Dacă Pămîntul și-ar pierde puterea de atracție, ar trebui un cablu de oțel gros de 500 km pentru a o opri să n-o ia la fugă prin spațiile cerești. — Ridicătură care poate fi și de... pămînt!

Dicționar la îndemînă: ETA — ~~AFA~~ — GUA.

PRONOSPORT
INTRAREA ARTIŞTILOR
AM O IDEIE - LA MECIUL DE DUMINICA SĂ TRECEM X...

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviigheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coolio
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

APARE DE TREI ORI PE LUNA - PREȚUL 1 LEU